

NIKZ INTERWENIUJE WS. PODLASKIEGO IKONOSTASU

Posted on 5 December 2023

W Nowoberezowie koło Hajnówki odkryto liczący blisko 400 lat ikonostas, najstarszy w tej części Europy. Zdaniem historyków sztuki to znalezisko porównywalne z odnalezieniem obrazu El Greca na Mazowszu. Narodowy Instytut Konserwacji Zabytków podjął decyzję o natychmiastowym wdrożeniu konserwacji interwencyjnej.

To nie jest pierwsze odkrycie badaczy z Instytutu Sztuki PAN dokonane w ramach projektu „Scalenie dziedzictwa”. Od lat prowadzą oni inwentaryzację zabytków na dzisiejszym wschodzie Polski, czyli dawnym zachodnim pograniczu Kresów I Rzeczypospolitej. Tyle że zwykle odnajdywano artefakty z XIX, ewentualnie XVIII wieku. Tym razem mamy do czynienia z zabytkiem z XVII stulecia. **Zdaniem badaczy ikonostas jest najstarszy nie tylko na Podlasiu. Równie wiekowego nie znajdziemy nigdzie na terenie dawnego Wielkiego Księstwa ani na dzisiejszej Litwie czy Białorusi.**

Eksperci, którzy dokonali odkrycia – prof. Zbigniew Michalczyk, dr Piotr Jamski i Jan Nowicki z zespołu Katalogu Zabytków Sztuki w Polsce – są zaskoczeni stosunkowo dobrym stanem czterystuletniego ikonostasu. 17 fragmentów zachowało się w ok. 50 procentach.

– Bezcenne znalezisko, wyjątkowe w naszej części Europy, potrzebuje jednak szybkiej konserwacji. Dlatego uruchomiliśmy wsparcie w trybie interwencyjnym – mówi dr Michał Laszczkowski, dyrektor Narodowego Instytutu Konserwacji Zabytków. – W takich wypadkach staramy się reagować natychmiast.

Jak mówią badacze, rangę odkrycia dodatkowo podkreśla fakt, że Podlasie to region wyjątkowo mocno dotknięty zniszczeniami wojennymi w historii. Ikonostas odnaleziono na strychu cerkwi św. Jana Teologa w Nowoberezowie, ufundowanej przez Izabelę Branicką w roku 1771. Prawdopodobnie wcześniej znajdował się on w świątyni zbudowanej w tej samej miejscowości w roku 1617.

**Projekt realizowany przez Narodowy Instytut Konserwacji Zabytków (obecnie Narodowy Instytut Dziedzictwa).
Więcej informacji na stronie: [O nas](https://nid.pl/en/2023/12/05/nikz-interweniuje/)**

